SERCE I POMOC

Autoewaluacja pięcioletniej realizacji projektu „SP! SERCE I POMOC"

Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Łowcach

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łowcach

„Projekt SP! SERCE I POMOC

akcentuje empatyczne zauważenie sytuacji ucznia (serce) i podjęcie adekwatnych działań (pomoc)."

WPROWADZENIE

Pięć lat – od założenia do Certyfikatu II stopnia

Projekt adaptacyjny „SP! SERCE I POMOC" jest autorskim projektem Podkarpackiego Kuratora Oświaty, realizowanym w szkołach podstawowych województwa podkarpackiego. Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Łowcach uczestniczy w projekcie od roku szkolnego 2021/2022.

1

2021/2022 – Start projektu

Przystąpienie do projektu SP! SERCE I POMOC. Opracowanie autorskiego programu adaptacyjnego dla uczniów klasy IV.

2

29 września 2022 – Certyfikat I stopnia

Pani Dyrektor Jolanta Marciak odebrała Certyfikat I stopnia z rąk Podkarpackiego Kuratora Oświaty Pani Małgorzaty Rauch. Wydarzenie relacjonowane przez TVP Rzeszów.

3

29 września 2023 – Certyfikat II stopnia

Szkoła otrzymała Certyfikat II stopnia – „Klasa IV na szóstkę" – za drugi rok działań w projekcie SP! SERCE I POMOC. Uroczysta gala w Rzeszowie.

4

2024- – Kontynuacja i autoewaluacja

Pięcioletnia realizacja projektu. Utrwalanie dobrych praktyk, rozwijanie grupy wsparcia i przygotowanie autoewaluacji.

KONTEKST

Dlaczego przystąpiliśmy do programu?

Przejście uczniów z klasy III do klasy IV to jeden z najtrudniejszych momentów w edukacji wczesnoszkolnej. Zmiana ta wiąże się z wieloma wyzwaniami jednocześnie.

Zmiana nauczyciela

Jeden bliski wychowawca zastępowany jest przez kilku nauczycieli o różnych wymaganiach i stylach pracy

Nowe przedmioty

Uczniowie muszą opanować nowe treści, terminologię i formy pracy na wielu zajęciach

Nowe zasady oceniania

Zmiana systemu oceniania i wymagań edukacyjnych może powodować lęk i niepewność

Zmiana środowiska

Nowa klasa, nowi rówieśnicy, inne zasady funkcjonowania szkoły

Potrzeba wsparcia

Uczniowie potrzebują czasu, życzliwości i konkretnej pomocy, by odnaleźć się w nowej rzeczywistości

O PROJEKCIE

Charakterystyka projektu adaptacyjnego

Czym jest projekt?

- Autorski projekt Podkarpackiego Kuratora Oświaty Pani Małgorzaty Rauch
- Skierowany do uczniów klasy IV szkół podstawowych województwa podkarpackiego
- Odpowiedź na potrzebę bezpiecznego przejścia do II etapu edukacyjnego
- Realizowany w SP im. Wincentego Witosa w Łowcach od 2021 r.
- Partnerami są: dyrektor, nauczyciele, uczniowie i rodzice

Obszary zmian w naszej szkole

- Ocenianie i wymagania edukacyjne
- Integracja zespołu klasowego
- Rozwijanie poczucia własnej wartości
- Współpraca z rodzicami
- Wsparcie emocjonalne i społeczne uczniów

CELE

Cele programu adaptacyjnego

Program „SP! SERCE I POMOC" realizował siedem wzajemnie powiązanych celów, które tworzyły spójną odpowiedź na potrzeby uczniów wchodzących w II etap edukacyjny.

Przyjazna atmosfera

Stworzenie bezpiecznego i życzliwego środowiska w klasie

Wsparcie uczniów

Pomoc uczniom z trudnościami i rozwijanie uczniów zdolnych

Kreatywność

Rozwijanie kreatywności i poszerzanie horyzontów

Samodzielność

Kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności za siebie

Emocje

Uczenie rozpoznawania emocji i radzenia sobie z nimi

Stosunek do nauki

Kształtowanie pozytywnego stosunku do nauki i szkoły

Rodzice

Aktywne włączenie rodziców w życie klasy i realizację programu

DIAGNOZA

Rozpoznanie potrzeb uczniów

Przed wdrożeniem działań przeprowadzono rozpoznanie potrzeb uczniów klasy IV. Zebrane informacje stały się podstawą planowania konkretnych działań adaptacyjnych.

Zidentyfikowane potrzeby

- Poczucie bezpieczeństwa w nowym środowisku
- Akceptacja przez rówieśników i nauczycieli
- Wsparcie emocjonalne w trudnych momentach
- Pomoc w nauce i dostosowanie wymagań
- Możliwość rozwijania talentów i zainteresowań
- Kształtowanie samodzielności
- Integracja z nowym zespołem klasowym
- Współpraca szkoły z rodzicami

Narzędzia rozpoznania

Ankiety

Zebranie informacji od uczniów i rodziców

Obserwacja

Obserwacja uczniów przez wychowawcę i nauczycieli

Rozmowy

Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami

Dokumentacja

Analiza dokumentacji z klasy III

DZIAŁANIA

„Przyjazny wrzesień" – łagodne wejście w nowy etap

Pierwszym i kluczowym działaniem programu był „Przyjazny wrzesień" – miesiąc, w którym uczniowie mogli poznać nowe środowisko szkolne bez nadmiernej presji oceniania.

Wrzesień bez pytania i jedynek
Uczniowie nie byli odpytywani ustnie w pierwszym miesiącu nauki

Zasady oceniania
Zapoznanie wymaganiami edukacyjnymi na każdym przedmiocie

Nowe przedmioty
Stopniowe wprowadzanie w treści nowych przedmiotów

Poznanie nauczycieli
Czas na budowanie relacji z nowymi nauczycielami przedmiotów

Organizacja pracy
Omówienie planu lekcji, regulaminów pracowni i zasad szkoły

Prawa i obowiązki
Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami w szkole

> Spokojny start to fundament całorocznej pracy.

DZIAŁANIA

Działania wychowawcy klasy IV

Budowanie relacji i poznanie uczniów

- Nawiązanie relacji z uczniami i rodzicami, zebranie informacji (ankiety)
- Poznanie mocnych i słabych stron każdego ucznia
- Budowanie wzajemnej życzliwości, poszanowania i zaufania
- Wybór samorządu klasowego i omówienie jego zadań
- Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa i funkcjonowaniem szkoły

Praca wychowawcza przez cały rok

- Organizacja zajęć integracyjnych z pedagogiem szkolnym
- Kontrakt klasowy – wspólne ustalenie zasad współpracy
- Nauka komunikowania potrzeb i rozwiązywania konfliktów
- Radzenie sobie ze stresem i emocjami
- Kształtowanie poczucia własnej wartości i wiary w siebie

DZIAŁANIA

Działania nauczycieli uczących w klasie IV

Realizacja programu była wspierana przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, którzy podejmowali działania ułatwiające adaptację do nowwych warunków.

Indywidualizacja

Dostosowanie metod i form pracy do potrzeb edukacyjnych uczniów

Formy sprawdzania

Różnorodne formy odpowiedzi: ustne, pisemne, prezentacje, projekty

TIK i platformy

Tablice multimedialne, platformy edukacyjne, multibooki

Gry dydaktyczne

Gry edukacyjne, platforma Wordwall, wspólne powtórki materiału

Materiał wizualny

Prezentacje, obrazy, dźwięk i grafika jako wsparcie przekazu

Pozytywny wrzesień

Dostosowanie oceniania i oczekiwań w pierwszym miesiącu nauki

DZIAŁANIA

Grupa wsparcia starszych uczniów

W ramach programu powołano eksperymentalną grupę wsparcia dla uczniów klasy IV, złożoną z uczniów klas VII i VIII. Była to innowacyjna forma pomocy rówieśniczej.

Cel i idea

Starsi uczniowie pełnili rolę mentorów – pomagali młodszym kolegom odnaleźć się w nowym środowisku szkolnym, dzielili się doświadczeniami i służyli radą.

Sposób działania

- Regularne spotkania grupy wsparcia z uczniami klasy IV
- Rozmowy o trudnościach, pytaniach i obawach
- Pomoc w nauce i orientacji w szkole
- Budowanie relacji między różnymi rocznikami

Znaczenie dla uczniów

Bezpieczeństwo

Uczeń wie, że może zwrócić się po pomoc do starszego kolegi

Relacje

Budowanie więzi między rocznikami i kultury wzajemnej pomocy

Odpowiedzialność

Starsi uczniowie uczą się odpowiedzialności za innych

Przynależność

Wzmacnianie poczucia wspólnoty w całej szkole

Młodsi uczniowie, wiedzą, że mogą polegać na starszych kolegach!

DZIAŁANIA

Współpraca z rodzicami

Rodzice byli i są traktowani jako partnerzy w realizacji programu. Ich zaangażowanie było warunkiem skutecznej adaptacji uczniów.

01

Ankiety diagnostyczne

Zebranie informacji o uczniu od rodziców przed rozpoczęciem roku szkolnego

02

Spotkanie informacyjne

Spotkanie na początku roku – zapoznanie z programem adaptacyjnym i planem wychowawczym

03

Pedagogizacja rodziców

Omówienie trudności adaptacyjnych dzieci w wieku 10 lat i sposobów wsparcia w domu

04

Bieżąca komunikacja

Regularne informowanie o postępach, trudnościach i potrzebach ucznia

05

Współorganizacja wydarzeń

Włączenie rodziców w organizację imprez klasowych i szkolnych

DZIAŁANIA

Integracja i budowanie wspólnoty

Przez pięć lat realizacji programu organizowano działania integracyjne, które wzmacniały poczucie przynależności i budowały pozytywne relacje w klasie i szkole.

Wycieczki i wyjazdy
Wspólne wyjazdy klasowe i szkolne budujące więzi i wspomnienia

Uroczystości szkolne
Udział w apelach, akademiach i uroczystościach szkolnych

Zajęcia integracyjne
Warsztaty i zajęcia prowadzone przez wychowawcę i pedagoga

Sport i aktywność
Wspólne aktywności sportowe, turnieje i zawody szkolne

Działania artystyczne
Wspólne projekty plastyczne, teatralne i muzyczne

Wydarzenia szkolne
Walentynki, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, dyskoteki, zabawy

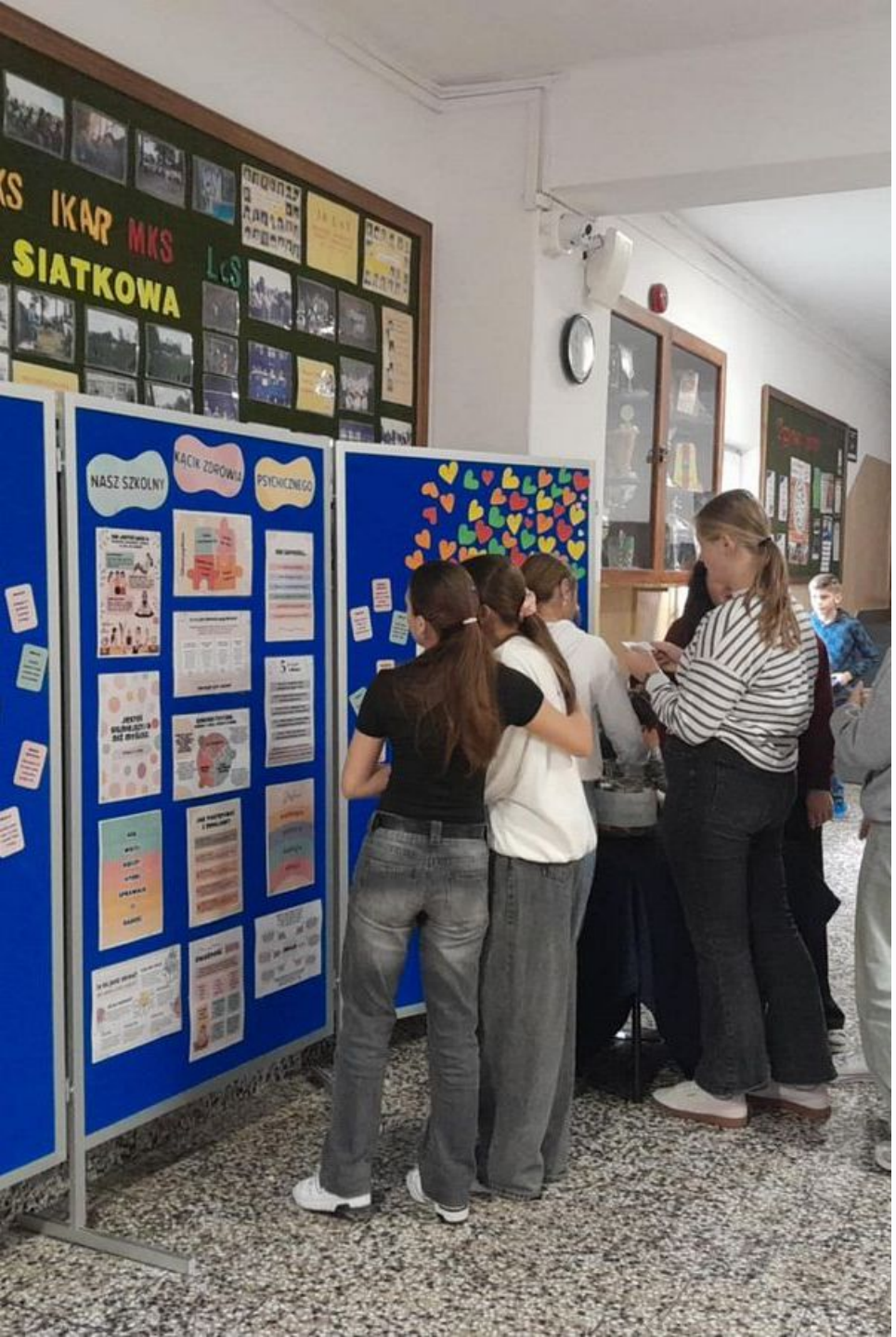

DZIAŁANIE 7

Emocje, dobrostan i bezpieczeństwo

Program kładł szczególny nacisk na zdrowie psychiczne uczniów i budowanie środowiska, w którym każde dziecko czuje się bezpiecznie.

Działania dotyczące emocji i dobrostanu

- Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego – edukacja i rozmowy o emocjach
- Projekt „Sztuka emocji" – wyrażanie emocji przez działania artystyczne (kl. I)
- Nauka rozpoznawania i nazywania emocji na zajęciach wychowawczych
- Techniki radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami
- Indywidualne rozmowy z uczniami przeżywającymi trudności

Działania dotyczące bezpieczeństwa

- Kampania „Dzieciństwo bez Przemocy" – edukacja antyprzemocy
- Spotkania z policjantami – bezpieczeństwo w sieci i na drodze
- Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w szkole
- Nauka szukania pomocy u dorosłych i rówieśników
- Reagowanie na sytuacje trudne i konflikty w klasie

> Uczeń, który czuje się bezpiecznie, ma odwagę się uczyć i rozwijać

DZIAŁANIA

Akceptacja różnorodności i inkluzja

Program wspierał budowanie kultury szkoły opartej na szacunku i akceptacji. Działania dotyczące różnorodności nie były przypadkowymi akcjami – wynikały z celów programu i potrzeb uczniów.

Autyzm i spektrum
Niebieskie Igrzyska i Niebieskie Motyle – budowanie świadomości i akceptacji spektrum autyzmu

Zespół Downa
Światowy Dzień Zespołu Downa – edukacja, kolorowe skarpetki, rozmowy o akceptacji

Dysleksja
Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji – odkrywanie historii osób z dysleksją

Neuroróżnorodność
Edukacja dotycząca różnych sposobów uczenia się i funkcjonowania

Szacunek i równość
Rozmowy o szacunku, empatii i przeciwdziałaniu wykluczeniu w codziennym życiu klasy

Inny nie znaczy gorszy. Różnorodność wzbogaca naszą wspólnotę

DZIAŁANIA

Kreatywność, samodzielność i pozytywny stosunek do nauki

Program rozwijał w uczniach ciekawość świata, samodzielność myślenia i chęć do nauki poprzez różnorodne formy aktywności.

Praca zespołowa

Projekty grupowe rozwijały współpracę i odpowiedzialność za wspólny efekt

Konkursy i olimpiady

udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych wzmacniał wiarę we własne możliwości, rozwijał zainteresowania i uzdolnienia

Aktywne metody

Gry dydaktyczne, eksperymenty, warsztaty i metody projektowe, rozwijały kreatywność i wyobraźnię, wzmacniały relacje rówieśnicze

Rozwijanie zainteresowań

Zajęcia pozalekcyjne, zajęcia rozwijające umożliwiały pogłębianie wiedzy i doskonalenie umiejętności

TIK w nauczaniu

Platformy edukacyjne, tablice multimedialne, multibooki i aplikacje zwiększały aktywność uczniów i ułatwiały przyswajanie wiedzy,wspierały indywidualizację nauczania

Dni tematyczne

Wspólne przygotowania i aktywności wzmacniały relacje rówieśnicze, budowały przyjazną atmosferę oraz pozwalały uczniom doświadczać radości ze wspólnego działania.

CZY JEDZENIE W TYM KOLORZE
WSZYSTKIM SMAKOWAĆ MOŻE?

DZIAŁANIA

Pomoc, wolontariat i odpowiedzialność społeczna

Działania charytatywne i pomocowe były integralną częścią programu. Rozwijały w uczniach empatię, współpracę i poczucie odpowiedzialności za innych.

Akcja „Mukojajo"
Wielokrotne zbiórki na rzecz MUKOHELP – łącznie ponad 7 000 zł (VII edycji)

„MukoMikołaj"
Świąteczna akcja pomocowa angażująca uczniów i rodziców

„Góra Grosza"
Udział w ogólnopolskiej zbiórce monet na rzecz Towarzystwa Nasz Dom

„Pola Nadziei"
Jarosławskie Pola Nadziei – akcja na rzecz hospicjum dla dzieci

Akcje UNICEF i inne
Udział w akcjach ogólnopolskich wspierających dzieci w potrzebie

> Pomagając innym, uczniowie uczyli się dostrzegać potrzeby drugiego człowieka i brać za niego odpowiedzialność

DOWODY

Najważniejsze dowody realizacji programu

Realizacja programu była dokumentowana na bieżąco. Poniżej przedstawiamy zestawienie kluczowych działań wraz z celami i dowodami ich realizacji.

Działanie	Cel programu	Dowód realizacji	Źródło
„Przyjazny wrzesień"	Bezpieczeństwo i adaptacja	Brak pytania i jedynek we wrześniu	Dokumentacja szkolna, wpisy
Zajęcia integracyjne	Integracja zespołu klasowego	Zajęcia, fotografie	Dokumentacja wychowawcy
Indywidualizacja nauczania	Wsparcie uczniów	Dostosowania, indywidualizacja, różne formy sprawdzania	Dokumentacja nauczycieli
Grupa wsparcia kl. VII–VIII	Relacje rówieśnicze	Opis działania, spotkania	Dokumentacja pedagoga
Akcje charytatywne	Empatia i odpowiedzialność	Potwierdzenia wpłat, zdjęcia, artykuły	Strona szkoły, profil Facebook, MUKOHELP,
Współpraca z rodzicami	Partnerstwo	Protokoły zebrań, ankiety, listy obecności	Dokumentacja szkolna

EFEKTY

Efekty realizacji programu

Pięcioletnia realizacja programu przyniosła wymierne efekty dla wszystkich uczestników szkolnej wspólnoty.

Efekty dla uczniów

- Poczucie bezpieczeństwa i przynależności w szkole
- Umiejętność rozpoznawania emocji i radzenia sobie ze stresem
- Większa samodzielność i aktywność w życiu klasy i szkoły
- Pozytywny stosunek do nauki i szkoły
- Umiejętność proszenia o pomoc i współpracy z innymi
- Akceptacja różnorodności i szacunek dla innych

Efekty dla rodziców

- Poczucie, że dziecko jest bezpieczne i zadbane w szkole
- Lepsza komunikacja ze szkołą i nauczycielami
- Aktywny udział w życiu klasy i szkoły

Efekty dla nauczycieli

- Lepsza znajomość potrzeb uczniów klasy IV
- Skuteczniejsza indywidualizacja nauczania
- Wzmocniona współpraca w zespole pedagogicznym
- Wypracowanie dobrych praktyk adaptacyjnych

Efekty dla szkoły

- Trwałe zmiany w kulturze szkoły i podejściu do ucznia
- Program stał się standardem pracy z klasą IV
- Wzmocnienie wizerunku szkoły jako miejsca przyjaznego i wspierającego
- Podstawa do ubiegania się o kolejny etap programu

AUTOEWALUACJA

Autoewaluacja i wnioski na przyszłość

Narzędzia autoewaluacji

Obserwacja

Obserwacja uczniów przez wychowawcę i nauczycieli uczących w klasie IV

Rozmowy

Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami

Ankiety

Ankiety dla uczniów i rodziców na początku i końcu roku

Dokumentacja

Analiza dokumentacji szkolnej i wpisów w dzienniku

Refleksja

Refleksja nauczycieli i wychowawcy nad przebiegiem działań

Wnioski i kierunki na przyszłość

- Kontynuowanie działań adaptacyjnych uczniów przechodzących do kolejnych etapów edukacyjnych
- Wzmacnianie współpracy nauczycieli, wychowawców, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i rodziców w rozpoznawaniu potrzeb uczniów
- Doskonalenie indywidualizacji nauczania oraz dostosowywanie metod i form pracy do możliwości i zainteresowań dzieci.
- Rozwijanie działań integracyjnych i profilaktycznych, które budują wzajemny szacunek, akceptację i odpowiedzialność za społeczność klasową.
- Wykorzystywanie TIK oraz aktywizujących metod nauczania w celu zwiększania zaangażowania i motywacji uczniów.

ODSUMOWANIE

Razem tworzymy szkołę z sercem

Pięć lat projektu „SP! SERCE I POMOC" to:

- budowanie przyjaznej i bezpiecznej atmosfery w szkole
- rozwijanie samodzielności, kreatywności i kompetencji emocjonalnych
- wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości
- aktywne włączanie rodziców w życie klasy i szkoły
- wspieranie uczniów w przejściu z klasy III do IV
- indywidualizacja nauczania i dostrzeganie potrzeb każdego dziecka
- rozwijanie współpracy, empatii i odpowiedzialności za innych
- tworzenie szkoły otwartej, wspierającej i pełnej wzajemnego szacunku

Fundacja Podkarpacki Hospicjum dla Dzieci

PODZIĘKOWANIE

otrzymuje

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne, Rodzice oraz Uczniowie Zespołu kolno-Przedszkolnego w Łowcach

Fundacja Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci składa serdeczne podziękowania za przekazane wsparcie finansowe wysokości 6 670 zł dla naszych Podopiecznych.

zana pomoc ma dla nas ogromne znaczenie i realnie przyczyni do poprawy jakości życia dzieci objętych opieką hospicyjną oraz ich rodzin.

rażamy nadzieję, że nasza współpraca będzie kontynuowana w przyszłości i zaowocuje uśmiechem na twarzach naszych małych Pacjentów.

Zespół Fundacji Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci

Podziękowanie

dla

Szkoły Podstawowej im. Wincentego Witosa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łowcach

za bezinteresowną pomoc oraz zaangażowanie podczas VII edycji AKCJI MUKOJAJO.

Dziękujemy za otwartość, empatię i wsparcie Osób chorych na mukowiscydozę.

To piękny przykład tego, że dobro mnoży się, gdy się nim dzielimy.

Z wyrazami szacun

Członek Zarządu Fundacji Mukoh

Aleksandra Skalska-Baj

Program „SP! Serce i Pomoc”
na stałe wpisał się w życie naszej szkoły.

Przez pięć lat wspólnie budowaliśmy przestrzeń opartą na życzliwości, wzajemnym szacunku, współpracy i trosce o dobro każdego ucznia.

Podejmowane działania integrowały społeczność szkolną, wspierały rozwój emocjonalny i społeczny dzieci, wzmacniały poczucie bezpieczeństwa oraz uczyły wrażliwości na potrzeby innych.

Program nie był jedynie realizowany – on naprawdę „wszedł nam w krew” i stał się częścią codziennego funkcjonowania szkoły.